

DJEČJI CRTEŽ

Djeca crtaju već stoljećima, no pitanje je zašto je do 19. st. tako malo sačuvanih dječjih radova? Razlog je odnos prema djeci koji je vladao u prošlosti: dječje razumijevanje, mišljenje i vještine smatrane su nesavršenima i time nedovoljno vrijednim očuvanja. U današnje vrijeme, crteži su prepoznati kao najbolji načini na koje se dijete može izraziti, oni su prozor u njihov unutarnji svijet.

Razvojni aspekt dječjeg crteža

1. Faza izražavanja primarnim simbolima ili faza črčkanja (od 18. mj. do 3 god.)
- crtež se sastoji od crta „bez reda i konca“. Djeca vježbaju koordinaciju oko-ruka.

2. Faza izražavanja složenim simbolima (od 4. do 5. god. starosti)
- djeca počinju davati imena crtežima, što znači da uz sam proces crtanja nastaje i misao. U ovoj fazi dijete crta simbole, („glava-noge = simbol, takozvani glavonošac.“)

3. Faza intelektualnog realizma (od 5 god. starosti)
- pojavljuju se počeci apstraktnog mišljenja. Veće životno iskustvo i veće likovno-tehničke mogućnosti omogućavaju djeci rješavanje složenijih likovnih problema. Tek se u ovoj fazi pojavljuje profil i pokret, iskazane emocije su bogatije i raznovrsnije.

**Jana F.(5g), skupina „Srčeka“
Tema: „Ja u maminom trbuhu“**

SLIKANJE

Slikarstvo je likovno oblikovanje plohe bojom. To je postupak nanošenja boje (pigmenta i ljepljiva) na plohu kojom se stvara slika. Plohe i tehnike su različite, npr.: plohi zida odgovara tehnika freske, drvenoj ploči ili platnu – tempera i uljane boje; papiru – akvarel, tempera, gvaš i itd. Osnovna izražajna sredstva su boja i ploha. Slikar ima veću slobodu oblikovanja i likovnog izražavanja od fotografa; on može mijenjati boju i oblik svakog lika, prostora...

Umjetnost je važna, svakodnevna aktivnost djece. Ona je njihov „jezik“, način na koji vide svijet i promišljaju o njemu. Slikanje ima sve važniju ulogu otkrivanju, terapiji i prevenciji poteškoća i poremećaja u rastu i razvoju djece. Da bi se djeca mogla izražavati bojom, nužno je da ovladaju pravilnom upotrebom boje i kista. Za početak, najbolje je oslikavanje velikih zajedničkih ploha (na ploči, zidu, stolu).

Velike plohe oslobađaju djecu i potiču ih na spontano i slobodno istraživanje boja. Jedine upute koje im dajemo su da ocijede kist kako se boje ne bi prosipale, da ne ponavljaju poteze po istom mjestu jer je to već oslikano, da izmjenjuju boje, te da ne slikaju površine koje je već netko drugi oslikao (tako ih potičemo da poštuju rad drugih).

Djeca najbolje uče igrajući se, stoga možemo djeci dati da oslikavaju i različite trodimenzionalne oblike – kutije raznih veličina, valjke, tuljke od papirnatih ručnika... - ovo pridonosi razvoju spretnosti djece u radu s bojom. Od obojanih elemenata mogu se napraviti zanimljive dekoracije (zavjese, držač za olovke...).

MIJEŠANJE BOJA –TEMPERA

Crvena, žuta i plava su osnovne (primarne boje), njihovim miješanjem nastaju sekundarne: narančasta (miješanje m crvene i žute boje), zelena (plava i žuta), Ljubičasta (crvena i plava). Tercijarne boje (crna, smeđa...) nastaju miješanjem primarnih i sekundarnih boja.

Za bogati rad s djecom nije potrebno kupovati sve boje (dovoljne su osnovne + bijela) jer ih možemo i sami napraviti s djecom što im donosi vrijedno iskustvo – opažanje boja. Dodajući bijelu temperu nastaju nove nijanse boja. Važno je imati na umu da boje ne smiju biti prerijetke niti preguste (nakon sušenja pucaju), te da djeci treba ponuditi kistove različitih debljina. Kada slikate u vlastitom domu ne zaboravite zaštititi, novinskim papirom ili najlonom, radnu površinu na kojoj dijete radi, obucite djetetu staru odjeću; preveliki oprez („Pazi da ne isprljaš!“) sputava malog umjetnika u likovnom stvaralaštvu!

ZANIMLJIVOSTI

(Izvor: Wikipedija)

- Psihologija boja – svaka boja ima psihološko djelovanje, odnosno boje kod nas izazivaju razne osjećaje...

•

Crvena–snažno,razdražujuće djelovanje, popravlja raspoloženje, ubrzava puls...

Žuta–djeluje poticajno, izaziva radost, veselje, predstavlja nadu...

Narančasta–djeluje snažno,veselo,izaziva osjećaj zdravlja...

Zelena-odmara, djeluje blago, stvara unutrašnji mir

Plava-djeluje smirujuće, pasivno, hladno, potiče koncentraciju

Bijela-umara

- Stari hrvatski izrazi za boju, u smislu vidnog osjetilnog doživljaja, su *krasa*, *mast* i *cvijet*. *Krasu* prepoznajemo u izrazu *krasno*, *krasan*, a *mast* je ostao, primjerice u *crnomanjast* i u izrazu *premazan svim mastima*.
- 1987. godine slika iz serije *Suncokreti* (**Vincent van Gogh**) prodana je u Londonu za 24,75 milijuna funti.
- **Salvador Dalí** je kao šestogodišnjak želio biti kuharica, uporno inzistirajući na ženskom rodu imenice, a sa sedam pak Napoleon. Nakon toga je upoznao slikarstvo i naslikao svoju prvu sliku.
- **Julije Klović** (1498 -1578.), hrvatski slikar minijaturist, zvan i "Michelangelo minijature". Postoji stanovita legenda koja govori o njegovu talentu. Prema predaji, toliko je bio dobar minijaturist da je na noktu palca mogao naslikati cijelu posljednju večeru